

Handläggare: Eva Carin Sandberg
Telefon: 08-508 25 091

Till
Socialtjänstnämnden

Yttrande över revisionskontorets årsrapport 2006

Förslag till beslut

1. Socialtjänstnämnden hänvisar till tjänsteutlåtandet som sitt yttrande över rapporten.
2. Tjänsteutlåtandet överlämnas till revisionskontoret.

Dag Helin

Eva C Sandberg

Eddie Friberg

Fredrik Jurdell

Rita Kahn

Stella Dellios

Eva Sandberg

Sammanfattning

Revisionskontoret bedömer att det ekonomiska och verksamhetsmässiga resultatet är tillfredsställande och att styrning, uppföljning och kontroll är tillräcklig.

Revisionskontoret bedömer vidare att nämndens bokslut och räkenskaper inte är helt rättvisande. Investeringar till ett väsentligt värde har felaktigt belastat årets resultat. Revisionskontoret konstaterar att detta är en följd av brister i stadens regelverk och inte beror på nämndens handlande.

Nämndens resultat

Sammanfattningsvis bedömer revisionskontoret, i de fall där uppfyllelsen kan mätas, att nämnden under år 2006 i huvudsak har uppfyllt sina mål och huvuduppgifter samt den i verksamhetsplanen angivna verksamheten. Nämnden bedöms även ha fullgjort de särskilda uppdrag kommunfullmäktige gett nämnden. Dock är nämndens bedömning av måluppfyllelse för de mål fullmäktige har fastställt specifikt för nämnden inte tillräckligt tydlig och sammanfattande.

Avvikelse mot budget

Revisionskontoret konstaterar att nämnden redovisar en relativt stor avvikelse, både på kostnadssidan och på intäktssidan, gentemot budget. Revisionskontoret konstaterar vidare att avvikelsen beror på att nämndens interna köp- och säljverksamhet budgeterats på ett sätt men bokförts på ett annat.

Kommentar

Det är i en budgeteringssituation ofta svårt att bedöma hur stor andel av en verksamhet som kommer att finansieras med externa beställningar och hur stor andel de interna affärerna kommer att utgöra. Med tanke på kommande konkurrensupphandlingar kommer denna svårighet att accentueras ytterligare.

Mål och måluppfyllelse

Revisionskontorets bedömning är att nämndens egna mål för verksamhetsområdet ansluter till fullmäktiges budget och nämndens huvuduppgifter och i de flesta fall är konkreta. Dock är ungefär hälften av målen uppföljningsbara och mätbara.

Kommentar

Förvaltningen har inlett ett arbete med att ta fram mål, indikatorer och nyckeltal för sitt verksamhetsområde. Hur insamling och dokumentation av data ska gå till är centralt i detta utredningsarbete. Målet är att all uppföljning skall finnas på förvaltningens intranät

och vara lätt åtkomlig i samband med rapportering till kommunstyrelse och fullmäktige men också tillgänglig för alla andra som så önskar. Utredningsarbetet passar väl in i stadens och nämndens arbete med Web-ILS och Performance Management, ett pilotprojekt som socialtjänstförvaltningen deltar i.

Fullmäktiges mål för nämndens verksamhet

När det gäller de särskilda mål som fullmäktige angivit för socialtjänstnämndens verksamhet anser revisionskontoret att nämndens redovisning i verksamhetsberättelsen av hur dessa uppfyllts är otydlig och därmed svårtolkad.

Kommentar

Förvaltningen har under året avrapporterat läge och måloppfyllelse i samband med särskilda redovisningar, bl.a. i samband med den årliga kartläggningen och analysen av stadens boenden och institutioner för vuxna med missbruksproblem eller missbruks- och psykiska problem i staden. Denna typ av redovisning kommer fortsättningsvis att kortfattat även infogas i verksamhetsberättelsen.

Fullständig redovisning av nämndens verksamhetsområden

Revisionskontoret har noterat att verksamhetsberättelsens del 1 utelämnar redovisning av vissa verksamhetsområden. En ofullständig eller otydlig redovisning försvårar fullmäktiges bedömning av om nämnden fullgjort sitt uppdrag och tagit sitt ansvar.

Kommentar

Förvaltningen har gjort en verksamhetsberättelse helt enligt anvisningarna och i del 1 lämnat de uppgifter kommunstyrelsen begärt. Enligt anvisningarna kunde kompletterande uppgifter lämnas i del 2 om man bedömde att det egna nämnden hade behov av ett mera fullständigt underlag, vilket också skedde.

Förvaltningen konstaterar att det är svårt att uppfylla de olika krav som ställs, särskilt om de i viss mån är motstridiga. Förvaltningen kommer att även fortsättningsvis att sträva efter att redovisa på ett så fullödigt sätt som möjligt utan att för den skull bryta mot stadens anvisningar, lagar eller andra riktlinjer.

Ej verkställda beslut

Revisionskontoret konstaterar att socialtjänstnämnden, trots skyldighet enligt lag, ännu inte lämnat någon rapportering till stadens revisorer om förekomsten av ej verkställda beslut inom nämndens individ- och familjeomsorg. Nämnden uppmanas att skyndsamt verkställa inrapporteringen av de begärda uppgifterna samt säkerställa rutinerna för inrapportering i fortsättningen.

Kommentar

Enheten för hemlösa inom Socialtjänstförvaltningen ansvarar för individ- och familjeomsorg samt äldre- och handikappomsorg för hemlösa. Detta har inte alltid uppmärksammats vid utskick inom staden när det gäller verksamhetsfrågor.

Enheten för hemlösa fick länsstyrelsens svarsenkät över ej verkställda beslut för kvartal 3-2006 sent, varför dessa uppgifter inte kom med i stadens samlade redovisning till kommunfullmäktige. I samband med redovisningen för kvartal 4-2006 erhöll Enheten för hemlösa inga blanketter alls på grund av att SLK fr.o.m. 2007 inte ansvarar för verksamhetsfrågor. Förvaltningen påtalade detta för länsstyrelsen och begärde samtidigt att blanketter och anvisningar i fortsättningen även ska skickas till Enheten för hemlösa. Redovisningen för staden till kommunfullmäktige omfattar fr.o.m. kvartal 4-2006 stadsdelsförvaltningarna samt Enheten för hemlösa. Fr.o.m. kvartal 3-2006 har uppgifter skickats från enheten både till länsstyrelsen och till stadens revisionskontor.

Styrning, uppföljning och kontroll

Revisionskontoret bedömer att nämnden har ett tillfredsställande integrerat system för styrning, uppföljning och kontroll av ekonomi och verksamhet. Prognossäkerheten i nämndens ekonomiska rapportering har varit god under året. Revisionskontoret bedömer att nämnden har vidtagit tillräckliga åtgärder för att motverka budgetunderskott.

Vidare bedömer revisionskontoret att nämndens arbete avseende den interna kontrollen är tillräckligt. Från och med år 2006 har nämnden utvecklat sin interna kontroll genom införande av verksamhetsrevision. I denna granskas bl.a. om utvalda verksamheters rapportering är rättvisande och ändamålsenlig med avseende på resultat, måluppfyllelse, effektivitet och kvalitet.

Fokus på analys

En stor del av redovisningen i verksamhetsberättelsen består av beskrivningar av det arbetssätt som har tillämpats inom verksamheterna under året. Revisionskontoret rekommenderar nämnden att lägga större fokus på att istället analysera och utvärdera resultatet av de genomförda insatserna.

Kommentar

Förvaltningen har i verksamhetsberättelsen för 2006 tagit ett första steg mot analys och utvärdering genom att beskriva metoder och arbetssätt. Förvaltningen är väl medveten om att analys till viss del saknas i verksamhetsberättelsen och arbetar för att ta fram underlag och verktyg för detta.

Samordning av intern- och verksamhetsrevision

Revisionskontoret konstaterar att socialtjänstnämnden i samband med verksamhetsplanen för 2006 beslutade utveckla internrevisionen genom att införa verksamhetsrevision. Nämndens ambition är att genomföra en närmare samordning av de bägge typerna av revision under 2007.

Kommentar

Förvaltningen har inte beslutat genomföra någon samordning av de båda typerna av revision. En sådan samordning kan komma att övervägas inför 2008.

Uppföljningsbara och mätbara verksamhets-specifika mål

Revisionskontoret noterar att nämndens verksamhetsrevision visar att enheterna i huvudsak är välorganiserade i sin planering och rapportering. Revisionskontoret bedömer dock att ett konkret förbättringsförslag är att nämndens verksamhets-specifika mål bör formuleras i mer uppföljningsbara och mätbara termer. Vidare behöver den stadsövergripande uppföljningen för vissa verksamheter förbättras. Även nyckeltal och indikatorer bör utvecklas.

Kommentar

Som nämnts tidigare pågår ett arbete med att ta fram mål, indikatorer och nyckeltal för verksamhetsområdet. Centralt är att hitta konkreta och uppföljningsbara termer för detta. Målet med arbetet är att ta fram ett fåtal mål, indikatorer eller nyckeltal som på ett belysande sätt beskriver respektive verksamhetsområde.

Oseriösa leverantörer

Liksom ett flertal andra nämnder har socialtjänstnämnden betalat fakturor från oseriösa leverantörer. Revisionskontoret anser att den interna kontrollen kan förbättras ytterligare.

Kommentar

Förvaltningen instämmer helt i att fakturor från oseriösa leverantörer inte ska betalas och kommer under året att fortsätta information och uppföljning av detta. Eftersom det är framförallt i semestertider som detta fenomen uppstår kommer en särskild information att gå ut till samtliga verksamhetsansvariga inför sommaren.

Tillståndsgivning vid utskänkning av alkohol

Revisionskontoret bedömer efter granskning av socialtjänstnämndens interna styrning och kontroll av verksamheten för tillståndsgivning vid utskänkning av alkohol att nämndens interna kontroll kan utvecklas ytterligare. Revisionskontoret uppmanar i sin revisionsrapport nämnden att:

- förbättra skyddet mot mutor och annan otillbörlig påverkan
- utarbeta kompletterande anvisningar
- utveckla en riskhanteringsmodell som väver in korruperingsrisker och risker för otillbörlig påverkan
- stärka den interna kontrollen för att säkerställa att riskutsatta verksamheter fort-löpande kontrolleras och följs upp
- överväga vissa åtgärder som berör arbets- och ansvarsfördelningen
- regelbundet begära in uppgifter från anställda om eventuella intressen i bolag och föreningar

Kommentar

Förvaltningen konstaterar att revisionskontoret funnit att handläggningen på tillstånds-enheten fungerar bra och i enlighet med lagar, riktlinjer och praxis. Förvaltningen hade emellertid gärna sett en mer omfattande granskning av tillstånds-enhetens arbete. Det kan vara vanskligt att dra långtgående slutsatser utifrån en granskning av 12 ärenden. Förvaltningen anser dock att revisionsrapporten i huvudsak ger en rättvisande bild av handlägg-ningen av tillståndsärenden.

Förvaltningen delar revisionskontorets bedömning att stadens regelverk för representation med mera behöver revideras av kommunstyrelsen och kompletteras med bland annat anvisningar till nämnderna om mer komplexa risksituationer vid myndighetsutövning. I avvaktan på att kommunfullmäktige fastställer en reviderad policy kommer förvaltningen självfallet att fortsätta arbeta aktivt för att förebygga risker för korruption inom förvalt-ningens tillståndsgivning.

Förvaltningen begär årligen utifrån stadens gällande regelverk att samtliga anställda ska redovisa eventuella bisysslor. Detta gäller även uppgifter om eventuella intressen i bolag och föreningar med anknytning till restaurangbranschen.

Förvaltningen delar inte revisionskontorets uppfattning att regelverket är oklart för hur man ska dokumentera ett tillståndsärende. Förutsättningarna för en korrekt handläggning bedömer förvaltningen är goda utifrån det handläggarstöd som finns i form av anvisningar och rutiner. Förvaltningen delar inte heller revisionskontorets uppfattning att bedömnings-grunderna för ärendena är otydliga och det saknas tillräckligt tydliga riktlinjer. Det före-faller finnas oklarheter kring styrande regelverk.

Nämndens bokslut och räkenskaper

Kostnader för ny-, om- och tillbyggnader av lokaler

Nämndens bokslut ger inte en helt rättvisande bild av nämndens resultat. Nämndens redovisning följer stadens interna anvisningar men inte helt och hållet den kommunala

redovisningslagen och god kommunal redovisningssed. Resultaträkningen belastas med kostnader för ny-, om- och tillbyggnader av lokaler. Revisionskontoret bedömer att merparten av kostnaderna avser investeringar, vilka enligt god redovisningssed bör aktiveras som tillgångar i balansräkningen.

Kommentar

Socialtjänstnämnden har inte någon investeringsbudget vilket medför att man, liksom många andra nämnder, är hänvisad till de anslag man får för drift av verksamheten även när det gäller åtgärder som enligt god redovisningssed betraktas som en investering.

Därutöver har ekonomiutskottet den 25 maj 2005 beslutat om ett stimulansbidrag till socialtjänstnämnden. Bidraget uppgick till 9,0 mnkr och avsåg om- och tillbyggnader av lokaler på f.d. Råcksta äldreboende. De åtgärder som vidtagits under året har medfört totalt lägre kostnader och ett effektivare utnyttjande av resurser.

Förvaltningen är positiv till en eventuell översyn av regelverket kring investeringar och avskrivningar.
